

**GENERALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA**

Warszawa, dnia 15 grudnia 2014 r.

DOOŚsoos.411.20.2014.JP

Pan

Witold Sumiślawski

Prezes

Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej

Odpowiadając na pismo z dnia 26 listopada br. (znak: DPiZW-op.0762.36.2014.us) uzgadniam przedłożoną propozycję zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko dla projektów *Planów zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) dla obszarów dorzeczy Wisły, Odry oraz Pregocy* w trybie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm., dalej: *ustawa ooś*) pod warunkiem uwzględnienia poniższych zaleceń.

Prognozy powinny odnosić się do pełnej wersji projektowanych dokumentów i obejmować wszystkie planowane działania mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Wszystkie prowadzone w prognozach analizy oraz proponowane zalecenia powinny być dostosowane stopniem szczegółowości do stopnia szczegółowości zapisów projektowanych dokumentów. W prognozach należy także uwzględnić informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

W związku z charakterem zjawisk, których dotyczą projektowane dokumenty, szczególnie istotna jest ocena adekwatności proponowanych działań do zakładanych celów, przy uwzględnieniu korzystnych i niekorzystnych interakcji tych działań z innymi elementami, czynnikami i procesami, kluczowymi dla analizowanego obszaru, także tymi, których nie obejmują zapisy danego dokumentu. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na kompleksowość analiz, które powinny obejmować wszystkie istotne na objętym opracowaniem terenie uwarunkowania środowiskowe i antropogeniczne

oraz zachodzące pomiędzy nimi relacje, zwłaszcza w kontekście potencjalnych kumulacji oddziaływań. Planowane działania powinny zatem być oceniane w kontekście wszystkich istotnych uwarunkowań i potrzeb, a także w kontekście pozostałych zapisów projektu. Wyniki ww. oceny powinny także zostać wykorzystane do zweryfikowania pod kątem środowiskowym zakładanej w projektowanych dokumentach priorytetyzacji działań.

Szczególną uwagę należy podczas oceny poświęcić ekosystemom, siedliskom i gatunkom wodnym i zależnym od wody, w szczególności objętym ochroną w ramach sieci Natura 2000, a także korytarzom ekologicznym. Należy przy tym stosować kryterium narażenia i uwzględnić wszystkie elementy środowiska (oraz obszary chronione), na które możliwe jest negatywne oddziaływanie, nie tylko te, które znajdują się na obszarze realizacji danego działania. Prognozy powinny z podobną uwagą traktować zarówno sytuacje bezpośredniego zagrożenia dla gatunków i siedlisk przyrodniczych, jak również oddziaływania pośrednie. Ponadto prognozy powinny umożliwić wskazanie na wczesnym etapie potencjalnych kolizji z obszarami przyrodniczymi, kulturowymi oraz ewentualnych konfliktów społecznych. Prognozy powinny także w sposób uzasadniony i racjonalny przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na formy ochrony przyrody.

W ramach analiz istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanych dokumentów należy zwrócić szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- informacje o położeniu objętego danym *Planem* terenu (w ujęciu administracyjnym oraz geograficznym), opis rzeźby terenu, warunków wodnych, glebowych i klimatu,
- informacje na temat form ochrony przyrody oraz korytarzy ekologicznych występujących na obszarze objętym danym *Planem*,
- informacje o chronionych gatunkach roślin, zwierząt i grzybów występujących na obszarze objętym danym *Planem*, wraz z analizą zagrożeń dla ich populacji. Dane powinny obejmować w szczególności gatunki z IV załącznika Dyrektywy siedliskowej, gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy ptasiej oraz gatunki zagrożone wyginięciem lub rzadkie na terenie kraju (np. umieszczone na regionalnych czerwonych listach gatunków zagrożonych, jeśli takie istnieją dla tego obszaru).
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów i gatunków podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.);

w prognozach powinno także znaleźć się odniesienie do kwestii rozprzestrzeniania się gatunków obcych, w szczególności gatunków inwazyjnych, w których przypadku często tempo kolonizacji nowych obszarów jest zależne od stopnia przekształcenia naturalnych siedlisk.

W związku z możliwością wpływu realizacji postanowień projektowanych dokumentów na obszary Natura 2000 należy podkreślić, że zgodnie z art. 55 ust. 2 *ustawy o oś projekt dokumentu* nie może zostać przyjęty, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że jego realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, a nie zostaną spełnione łącznie wszystkie przesłanki, o których mowa w art. 34 *ustawy o ochronie przyrody*. Zgodnie ze wspomnianym przepisem można zezwolić na realizację dokumentu mogącego znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, jeśli przemawiają za tym niezbędne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym. Powyższa przesłanka może zostać uznana tylko w przypadku braku rozwiązań alternatywnych oraz przy zapewnieniu wykonania kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zagwarantowania spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000. W przypadku gdy znaczące negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków priorytetowych, nadrzędny interes publiczny odnosi się wyłącznie do: ochrony zdrowia i życia ludzi, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego i uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego. W sytuacji gdy przyjęcie dokumentu, który może znacząco negatywnie oddziaływać na siedliska i gatunki

priorytetowe, wynika z innych koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, przed przyjęciem dokumentu, wymagane jest uzyskanie opinii Komisji Europejskiej. Mając na uwadze przytoczone przepisy, w przypadku stwierdzenia znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000, należy w prognozach wyraźnie wykazać i uzasadnić istnienie wymienionych przesłanek, szczególnie wnikliwie odnosząc się do kwestii rozwiązań alternatywnych.

Należy wnikliwie zbadać możliwość spowodowania przez realizację postanowień projektowanych *Planów* znaczących oddziaływań na środowisko o charakterze transgranicznym i uzasadnić wnioski wyciągnięte w tym zakresie.

Zaleca się potraktowanie ze szczególną uwagą analiz o charakterze przestrzennym oraz przedstawienie lokalizacji planowanych działań na tle innych form wykorzystywania przestrzeni (np. korytarzy ekologicznych czy obszarów chronionych) na mapach.

Propozycje w zakresie metod monitoringu skutków realizacji zadań wynikających z danego *Planu* powinny być opracowane tak, by pozwoliły na zbadanie rzeczywistych skutków środowiskowych realizacji postanowień tego *Planu*, w tym na określenie, czy właściwie oceniono skalę i zasięg oddziaływania na środowisko (z uwzględnieniem obszarów Natura 2000) poszczególnych działań oraz na ocenę skuteczności zaproponowanych działań minimalizujących.

Przy opracowywaniu prognoz należy uwzględnić wytyczne Komisji Europejskiej do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pod kątem uwzględniania zmian klimatu oraz różnorodności biologicznej.

Z poważaniem

GENERALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA

Michał Kiszczyński

